

OSNOVNE ŠKOLE

I mjesto na Konkursu "MOJ PRIJATELJ, HRABRI BORAC PROTIV TEŠKE BOLESTI"- *Priča pod šifrom "YXWCC"* (*Šifra: Jasmina Kabhija, VII razred, O.Š. "Silvije Strahimir Kranjčević", Sarajevo*)

Moj prijatelj- hrabri borac protiv teške bolesti

Zapanjujući je podatak koji sam pročitala na Internetu koji govori da oko 80 % djece u svijetu boluje od malignih oboljenja. Recite mi, kako se takva bolest usuđuje dolaziti u živote mojih vršnjaka i još mlađih dječaka i djevojčica? Kvariti im djetinstvo i unesrećiti njihove roditelje. Na licima majki i očeva prerano nacrtati mrežu bora, kao kad zima dahom svojim šara po prozoru, zbog mnogih probdjevenih noći. Ukrasti osmijeh s lica dječaka i djevojčica, staviti im masku nesretnog lika iz nekog pozorišnog komada koji ima tužan kraj. U srce im nastaniti strah, nesigurnost, brigu. O velikim brigama brinu ti mališani. Ko je taj rak? Da li i ovaj kao onaj morski ima kliješta? Hoće li me sve to boljeti? Hoću li umrijeti? Da li će dočekati slijedeći rođendan, hoće li stići pokazati mami koliko je voli i reći joj kako se u njeno srce nastanio jedan mali čuperak iz šestog tri? Tako je u život moje drugarice kao iz nekog mraka, podmuklo, nepozvano, došla bolest- leukemija. Da sam samo znala ne bih se na nju ljutila kada mi je govorila da se osjeća loše, umorno, a ja luda, mislila da joj nije stalo do našeg prijateljstva, pa se onda s njom ne htjedoh družiti. Nisam znala...Nije ni ona...Hoće li mi ikada oprostiti? Hoću li ja sebi moći ikada oprostiti? Danima se nije osjećala dobro. Imala je povisenu temperaturu, osjećala se umorno, često je bila bolesna, osjećala je bol u kostima, a boja lica je bila prozirno bijela.

Tog dana kada mi je došla saopćiti da je oboljela od leukemije bila je tako lijepa, nasmijana, a ja tako izgubljena, bespomoćna. Sve one tegobe koje je ona osjećala su bile simptomi te bolesti. Zagrlila me je i sa smiješkom na licu rekla: "Izgledap grozno kao da si pojela pokvarenu ribu. Šta ti je? Bit ću ja dobro..." U meni je sve utihnulo, misli zaledile, uši više nisu htjele slušati. Poklopila sam ih rukama i utrčala u kuću. Bacila sam se u majčni zagrljaj i dugo plakala. Modrice koje su joj se pojavljivale na nogama i rukama su također bili pokazatelji da je bolesna. Tada se sjetih kako su je djeca iz ulice izazivala jer su mislili da je to rezultat kazne i ja sam mislila isto, ali joj nisam ništa govorila. O, kako su samo beznačajne sve one stvari za kojima smo težile i zbog kojih smo bile nesretne kad ih nismo mogle imati. Ubrzo je otišla u bolnicu je rje trebalo raditi pretrage krvi i koštane srži, i započeti liječenje. Bilo mi je teško jer sam znala koliko se ona bojala bolnice. Ništa nisam znala o toj bolesti, a htjela sam znati sve. Mislila sam da ja mogu nešto učiniti da joj pomognem, samo trebam otkriti kako. U meni se bio osjećaj krivice što ranije nisam obratila pažnju na tu ili bilo koju bolest s kojom se susreću moji vršnjaci i da su sve moje brige tako beznačajne u poređenju s njihovim. Otkrila sam da je najvažnije da se bolest otkrije na vrijeme. U svakoj rečenici sam tražila i najmanju sitnicu koja bi me mogla utješiti i dati mi nadu da će sve opet biti kao prije. Pošto mi nisu dozvoljavali da je posjećujem mi smo se počele dopisivati. Doktorica joj je objasnila kakva je ta njena bolest, a ona je to meni u jednom pismu napisala: „*Krvne stanice se dijele u koštanoj srži i treba da polahko rastu prije nego što odu u krv, što kod mene nije slučaj. Te stanice bi trebale da se dijele polahko i pravilno, ali one to rade brzo i nepravilno. Takve stanice ne ispunjavaju dobro svoje zadatke, množe seu koštanoj srži, a kada ona postane puna odlaze u krv. Krvlju dolaze posvuda po tijelu i uzrokuju leukemiju. Same po sebi ne čine ništa loše, ali stoje na putu mojim dobrim stanicama. Te stanice leukemije su najčešće one stanice koje su se trebale razviti u limfocite, a zovu se limfoblastama. Takva*

vrsta leukemije se zove Akutna Limfoblastična Leukemija. To je tip koji ja imam. Liječi se zračenjem i citostaticima, koji se bore protiv leukemije, ali i ometaju i zdrave stanice pri diobi. Ima još jedna novost. Sada sam panker, jer je moja prelijepa kosa opala. Nemoj se brinuti. Rekli su da će mi ponovo narasti. Svi u sobi su u tom fazonu.“

Kada sam pročitala to pismo srce mi je moglo prepući od tuge. Dogovorile smo se se, i to u čvrsto vjerovale, da pored redovnog liječenja i mi možemo započeti naše liječenje. Ono se sastojalo od lijepih misli, riječi, čarobnih planova za budućnost, tuga nije bila dozvoljena. Svaki dan sam joj crtala po jedno sunce koje će sijati i njoj i svim mališanima u njenoj sobi. Pisala mi je kako na klinici i nije tako loše, da je boravak u bolnici neophodan da bi se što brže ozdravilo. Rekla mi je da su medicinske sestre ponekad kao mame, prijateljice, odnosno sve što bi djeca poželjela da one budu. Ona je crpila snagu iz sve ljubavi koja je nju okruživala, pa je dijelila sa drugom bolesnom djecom. Puno toga su radili zajedno: igrali se, tješili jedni druge, učili, smijali se i zajedno plakali. Sticala je nova prijateljstva i to joj je ispunjavalo srce. Željela sam da izbrišem sve boli i brige iz njihovih srca kao što more briše šare nacrtane u pijesku. Sada većinu vremena provodi u bolnici, ali i kod kuće. Oduševila nas je doktorica kada je rekla da ima izliječenih pomoću koštane srži iz kičme i da je ključ njenog izliječenja upravo u tome. Pošto koštana srž njenih bližih nije odgovarala, moramo čekati odgovarajuću, od nekog donatora. Više cijenimo vrijeme koje provodimo zajedno i naši planovi za budućnost su mnogo skromniji i humaniji. Danas smo svjesniji vrijednosti ljudskog života I želimo uticati na ljude da pomažu i vide koliko su potrebni kao donatori u bilo kojem pogledu. Sada je naš san posvetiti život liječenju i pomaganju djeci koja su oboljela od bilo koje maligne bolesti.